

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4221200349
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4221200349.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Olivera Kolenčíka a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XXX, E., v konaní zastúpená: Józsa a partneri, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Sládkovičova 7, Nitra, IČO: 53 815 963, proti žalovanej: JUDr. Katarína Purkartová, okresná prokurátorka Okresnej prokuratúry Komárno, o uloženie povinnosti žalovanej zdržať sa akýchkoľvek neoprávnených zásahov do osobného a rodinného života žalobkyne, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 30. novembra 2022, č. k. 14C/3/2021-162, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanej voči žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Komárno) rozsudkom zo dňa 30. novembra 2022, č. k. 14C/3/2021-162, pri právnom posúdení podľa ust. § 11, § 13 ods. 1 zák. č. 46/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 149, § 150 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2, § 153 ods. 1, § 154, § 215 zák. č. 160/2015 Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), žalobu zamietol. Druhým výrokom žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinštančný súd uviedol, že žalobou doručenou Okresnému súdu Komárno dňa 03. 02. 2021, doplnenou písomnými podaniami žalobkyne doručenými súdu prvej inštancie dňa 09. 06. 2021, dňa 06. 10. 2021, 04. 11. 2021 a podaním právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 25. 04. 2022 a zo dňa 06. 06. 2022 sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanej zdržať sa akýchkoľvek ďalších neoprávnených zásahov do jej osobného a rodinného života spočívajúcich v iniciovaní konaní voči žalobkyni pred súdom alebo iným štátnym orgánom. Tiež si uplatnila náhradu trov konania. Podaná žaloba bola v zmysle jej doplnenia realizovaného prostredníctvom splnomocneného zástupcu žalobkyne odôvodnená tým, že žalovaná zneužíva svoju funkciu na to, aby svojím konaním neoprávnene zasahovala do rodinného a súkromného života žalobkyne, a to takým spôsobom, že vedie nedôvodné konania postavené na vymyslených skutočnostiach a vykonštruovaných dôkazoch, čím vyvoláva nepriateľný nátlak na rodinu žalobkyne a samotnú žalobkyňu, ktorým jej spôsobuje psychickú i materiálnu ujmu, čo má vplyv nielen na žalobkyňu, ale aj na jej chorého syna. Žalovaná, podľa názoru žalobkyne, v konaniach vedených na Okresnom súde Komárno špecifikovaných v doplnení žaloby z pozície sily zneužíva inštitúty, ktoré jej umožňuje zákon na to, aby vyvolala rozpory medzi rodinnými príslušníkmi a tým dosiahla ňou sledovaný cieľ, ktorý ale nekorešponduje so skutočnosťou. Nedôvodný zásah do súkromného a rodinného života žalobkyne spočíval v tom, že žalovaná v rozpore so svojimi oprávneniami vydávala pokyny a rozhodnutia, ktorými nerešpektovala práva žalobkyne, jej syna a manžela na riadny rodinný život, pričom násilne oddelila

členov rodiny bez riadnych dôkazov a zistenia skutkového stavu, dokonca na základe falošného podpisu na súhlase s vystavením lekárskej správy ohľadom zdravotného stavu žalobkyne. V rámci dokazovania žiadala za účelom preukázania dôvodnosti podanej žaloby vykonať výsluch žalobkyne, výsluch svedkov: F. B. a G. H. a tiež zabezpečiť spisový materiál Okresného súdu Komárno, konkrétne spisy sp. zn. 11T 66/2014, sp. zn. 2Nt 7/2017, sp. zn. 2Nt 18/2017, sp. zn. 3Nt 5/2018, sp. zn. 17Nt 2/2019, sp. zn. 3Nt 23/2020, sp. zn. 2Nt 22/2021, sp. zn. 13C 50/2018, sp. zn. 13C 80/2018, sp. zn. 6C 42/2021 a sp. zn. 8C 3/2022, ako aj spisový materiál OR PZ Komárno: ČVS: ORP-606/1-VYS-KN-2018, ČVS: ORP-583/2-VYS-KN-2020, ČVS: ORP-298/1-VYS-KN-2021, ČVS: ORP-88/2-VYS-KN-2021, ČVS: ORP-284/1-VYS-KN-2021 a ČVS: ORP-630/2-VYS-KN-2021.

3. Následne súd prvej inštancie uviedol, že nakoľko žalobkyňa v podanej žalobe žiadala uložiť žalovanej, ktorá je okresnou prokurátorkou Okresnej prokuratúry Komárno, zdržať sa akýchkoľvek ďalších neoprávnených zásahov do jej osobného a rodinného života, ktoré v petite žaloby špecifikovala v rozsahu iniciovania konaní voči žalobkyni pred súdom alebo iným štátnym orgánom, súd konštatujú, že nie je v jeho právomoci zasiahnuť rozhodnutím v rámci civilného sporového konania (uložením povinnosti v zmysle petitu žaloby) do kompetencie prokurátora zverenej mu zákonom č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre. Podanú žalobu preto pre jej nedôvodnosť zamietol. Žalobkyňa v konaní neuniesla povinnosť tvrdenia a ani dôkazné bremeno vo vzťahu k špecifikovaniu konkrétneho úkonu realizovaného žalovanou, ktorým bolo zasiahnuté do jej osobného a súkromného života, ktorý by bolo potrebné vyhodnotiť ako neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne, na ochranu ktorého by bolo dôvodné iniciovať konanie podaním niektorej zo žalôb predpokladaných ustanovením § 13 OZ. Posudzovanie zákonnosti a hodnotenie postupu prokurátora či už v rámci prípravného konania alebo konania pred súdom nepatrí do právomoci súdu príslušnému na konanie v zmysle civilného sporového poriadku.

4. Súd prvej inštancie vo veci nevykonal žalobkyňou navrhnuté dokazovanie a jej návrh na vykonanie dokazovania výsluchom žalobkyne, výsluchom svedkom F. B. a G. H. ako aj zabezpečením spisových materiálov Okresného súdu Komárno, konkrétne spisov sp. zn. 11T 66/2014, sp. zn. 2Nt 7/2017, sp. zn. 2Nt 18/2017, sp. zn. 3Nt 5/2018, sp. zn. 17Nt 2/2019, sp. zn. 3Nt 23/2020, sp. zn. 2Nt 22/2021, sp. zn. 13C 50/2018, sp. zn. 13C 80/2018, sp. zn. 6C 42/2021 a sp. zn. 8C 3/2022, ako aj spisových materiálov OR PZ Komárno: ČVS: ORP-606/1-VYS-KN-2018, ČVS: ORP-583/2-VYS-KN-2020, ČVS: ORP-298/1-VYS-KN-2021, ČVS: ORP-88/2-VYS-KN-2021, ČVS: ORP-284/1-VYS-KN-2021 a ČVS: ORP-630/2-VYS-KN-2021 zamietol, keď doplnenie dokazovania v navrhovanom rozsahu považoval za nadbytočné, nemajúce vplyv na vyslovené právne posúdenie veci. Doplnenie dokazovania by bolo aj nevhodné a smerovalo by len k predĺžovaniu tohto súdneho konania.

5. O náhrade trov konania strán tohto sporu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaná bola podľa výsledku konania v spore plne úspešnou stranou, ktorej patrí náhrada trov konania v plnej výške. Nakoľko však žalovanej v súvislosti s týmto sporom preukázateľne žiadne trovy nevznikli, súd rozhodol tak, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti tomuto rozhodnutiu podala včas odvolanie žalobkyňa, prostredníctvom právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V podanom odvolaní poukázala na existenciu odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ a h/ CSP. Uviedla, že súd prvej inštancie bez akéhokoľvek dokazovania len stroho konštatoval zamietnutie žaloby a neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou. Súd nevykonal jediný dôkaz, ktorý navrhla žalobkyňa na preukázanie dôvodnosti žaloby. Takýmto spôsobom nemohol súd vôbec posúdiť konanie žalovanej vo vzťahu k žalobkyni a jej rodine. Minimálne výsluchom rodinných príslušníkov, tak ako to navrhovala žalobkyňa by bolo možné zistiť, či vôbec došlo k zásahu do súkromného a rodinného života žalobkyne a až následne by bolo možné konštatovať, či ide o zásah v rámci výkonu právomocí žalovanej alebo ide o neoprávnený zásah. Je názoru, že nemožno bez vykonania dokazovania určiť, že ide o právomoci žalovanej ako Okresnej prokurátorky, keď súd vôbec nezisťoval akú činnosť žalovaná vykonávala, resp. aké konania voči žalobkyni iniciovala. Samotný súd prvej inštancie konštatoval, že je potrebné zásah posudzovať v kontexte s okolnosťami, za ktorých k nemu došlo, aby bolo možné určiť či je neoprávnený alebo nie. Namietala, že bez vykonania akýchkoľvek dôkazov nemôže súd dospieť k jednoznačnému záveru o oprávnenosti každého zásahu žalovanej do súkromného a rodinného života žalobkyne, len z dôvodu, že je prokurátorkou a zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre jej priznáva určité právomoci. So záverom súdu, že nie je v jeho právomoci zasiahnuť

rozhodnutím v rámci civilného sporového konania (uložením povinnosti v zmysle petitu žaloby) do kompetencie prokurátora, sa dá stotožniť len čiastočne, nakoľko najskôr treba preukázať, že žalovaná konala v zmysle právomocí prokurátora a až na základe toho je možné konštatovať oprávnenosť jej konania. V tejto súvislosti potom súd ani nemohol správne právne posúdiť danú vec.

7. Žalovaná vo vyjadrení k žalobkyňou podanému odvolaniu uviedla, že sa pridrižiava svojich doterajších vyjadrení. V žiadnom podaní žalobkyne niet zmienky ani o jednom konkrétnom prípade, že by žalovaná zasahovala, resp. zasiahla do osobného a rodinného života žalobkyne inak ako výkonom právomocí, ktoré sú jej dané ako prokurátorke príslušnými zákonmi, a to nepochybne z dôvodu, že k takémuto zásahu zo strany žalovanej nikdy nedošlo. Odvolaciemu súdu navrhla, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

8. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedla, že jasne a zrozumiteľne v podanom odvolaní vyjadruje dôvody prečo bolo podané, spolu s poukázaním na zákonné ustanovenia. To, že žalovaná sa nevyjadruje k dôvodom odvolania, ale vyjadruje svoj názor k meritu veci, teda, že nenachádza v odvolaní zmienku o zasahovaní do súkromného a rodinného života žalobkyne mimo jej právomocí nie je relevantné, nakoľko súd prvej inštancie nevykonaním navrhovaných dôkazov nemohol nijako zistiť, či išlo o konanie v rámci zákonných právomocí žalovanej alebo o jej svojvoľné konanie. Z uvedeného dôvodu trvá na podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvádzaných a má za to, že rozhodnutie Okresného súdu Komárno na základe nevykonaných navrhovaných dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, vychádza z nedostatočného zistenia skutkového stavu a z nesprávnych skutkových zistení, a tým aj nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobkyne bolo podané oprávnenou osobou v rámci zákonnej lehoty pre podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Odvolací súd viazaný svojou zákonnou povinnosťou skúmania, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd, tak ako je uvedené v ust. § 389 ods. 1 CSP dospel k tomu záveru, že napadnutý rozsudok ani jednou z procesných väd v tomto ustanovení zakotvenom netrpí, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdil. V ďalšom odvolací súd poukazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožňuje.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Prvoinštančný súd v súvislosti s rozhodovaním o uplatnenom žalobnom nároku žalobkyne v danej prejednávanej veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý aj následne správne posúdil podľa ním odcitovaných ustanovení všeobecného hmotnoprávneho predpisu, t. j. OZ ako aj príslušných ustanovení všeobecného procesného predpisu, t. j. CSP obsiahnutých v rámci bodu 9 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Samotný proces vyhodnotenia dôkazov majúcich preukázať skutkové tvrdenia strán tohto sporu je potrebné vyhodnotiť za plne súladný s obsahom ust. § 191 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 CSP, čo znamená, že dôkazy nazhromaždené v tomto spore vyhodnotil konajúci súd jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti, s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo počas tohto sporu najavo.

12. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie z hľadiska argumentačného a zároveň aj právneho, v intenciách tretej vety § 220 ods. 2 CSP, t. j. presvedčivo odôvodnil zamietnutie podanej žaloby žalobkyne ako nedôvodnej. S poukazom na obsah ust. § 11 OZ súd prvej inštancie uviedol, že citované zákonné ustanovenie predstavuje generálnu klauzulu ochrany osobnosti, pričom je právnym základom pre podanie viacerých typov žalôb. Právo na ochranu osobnosti potom predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi.

13. V nadväznosti na uvedené dal prvoinštančný súd do pozornosti aj výklad obsahu ust. § 13 OZ, upravujúceho tri typy prostriedkov ochrany osobnostných práv, ktorými sú: 1/ návrh na upustenie neoprávnených zásahov, t. j. negatívna žaloba, 2/ návrh na odstránenie už uskutočnených zásahov, t. j. reštitučná žaloba, 3/ návrh na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia, t. j. satisfakčná žaloba. V prípade použitia každého z týchto prostriedkov ochrany osobnostných práv sa vychádza z podmienky zavinenia pôvodu zásahu, pretože ide o prípad objektívnej zodpovednosti. Ak k zásahu do osobnostných práv dôjde v rámci výkonu zákonom stanovených oprávnení alebo povinností postupom príslušných orgánov v konaní, ku ktorému sú zo zákona tieto orgány povolané, spravidla sa nebude jednať o neoprávnený zásah ak osoba (právnická alebo fyzická), ktorá sa zásahu dopustila, pritom nevybočila z rámca takto stanovených práv a povinností. Takto zrealizovaný zásah je však potrebné zároveň posudzovať aj v kontexte tých okolností, za ktorých k predmetnému zásahu došlo a zároveň aj na funkciu tej osoby, ktorá výkon daných práv a povinností realizuje.

14. V danom prípade súd prvej inštancie reagujúc na obsah žalobného petitu žalobkyne, prostredníctvom ktorého táto žalovanej ako Okresnej prokurátorky v Komárne žiadala uloženie povinnosti zdržať sa akýchkoľvek ďalších neoprávnených zásahov do osobného a rodinného života žalobkyne, ktoré sú v rámci žalobného petitu bližšie špecifikované, a to v rozsahu iniciovania konaní voči žalobkyni pred súdom alebo iným štátnym orgánom, správne uviedol, že nie je v jeho právomoci zasiahnuť požadovaným súdnym rozhodnutím žalobkyňou vydanom v civilnom sporovom konaní do kompetencie žalovanej ako Okresnej prokurátorky v Komárne, ktorá právomoc pre tento subjekt vyplýva so zák. č. 153/2001 Z. z., o prokuratúre.

15. Žalobkyňa v tomto spore totiž neuniesla rámec procesných povinností rezultujúcich pre ňu z postavenia žalujúcej strany, čo v konečnom dôsledku vyhodnotil správne súd prvej inštancie, keď žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol. V tejto súvislosti je potrebné stotožniť sa so stanoviskom prvoinštančného súdu v tom smere, že žalobkyni sa nepodarilo uniesť dôkazné bremeno ako aj bremeno tvrdenia ohľadom špecifikácie konkrétneho úkonu zrealizovaného žalovanou, pričom práve týmto úkonom malo následne dôjsť k zásahu do osobného a súkromného života samotnej žalobkyne, v dôsledku čoho by bolo potrebné takýto úkon vyhodnotiť za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne vyžadujúci jej ochranu v zmysle § 13 OZ.

16. Pri rešpektovaní zásady účelnosti a hospodárnosti občianskeho súdneho konania je potrebné vyhodnotiť za vecne správny postup prvoinštančného súdu majúci za následok nevykonanie navrhnutého dokazovania žalobkyňou oboznámením sa s obsahom spisových materiálov OS Komárno a OR PZ Komárno bližšie špecifikovaných v rámci bodu 13 odôvodnenia napadnutého rozsudku, pretože aj podľa názoru odvolacieho súdu by doplnenie dokazovania v navrhnutom rozsahu žalobkyňou neovplyvnilo právne posúdenie prejednávanej veci a aj celkovo správne zaujatý záver súdu prvej inštancie prejaviaci sa v zamietnutí podanej žaloby žalobkyne z dôvodu jej neopodstatnenosti, resp. bezdôvodnosti.

17. V kontexte uvedeného, odvolací súd napadnutý prvoinštančný rozsudok v oboch jeho výrokoch, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby ako aj v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 a § 396 ods. 1 CSP s tým, že žalovanej voči žalobkyni priznal nárok na náhradu týchto trov v plnom rozsahu, pretože to bola práve žalovaná majúca v odvolacom konaní plný úspech.

19. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).